

Tjamko Bootsma is geboren op 17 november 1912 in Balk. Hij was de zoon van ds. Pieter Bootsma en Tetje van Eyck van Heslinga. Hij was tweede stuurman en woonde aan het begin van de oorlog in Utrecht. Door gebrek aan werk, werkte hij bij het KNMI in de Bilt. Hij zat vroeger bij Scouting in Zwolle en onderhield nog steeds contacten met zijn vrienden daar, waaronder Hopman Frits Huysman. Ook kende hij uit die tijd Martinus (Ties) Cornelis Cavaljé, de zoon van de oud-voogdijraadvoorzitter Cavaljé. Hij was inmiddels hulppredikant in Hees bij Nijmegen maar was in zijn jeugd lid van de Huysmangroep in Zwolle.

Nadat in het eerste oorlogsjaar diverse verzetsgroepen die ontstaan waren, opgerold waren door de vijand, fuseerden een aantal groepen in het voorjaar van 1941 tot de OD. In Bilthoven was een verzetsgroepje actief dat via allerlei contacten in verbinding stond met groepen elders in het land. Een aantal leden had een militair of marine verleden en ook via de padvinderij waren er contacten. Ook in de kringen van de Nederlandse padvindsters werd er al vroeg aan verzet gedaan. Scouts hadden via het 'spel van verkennen' geleerd om de omgeving in kaart te brengen en wegen te vinden om informatie door te geven. Tjamko was één van hen. Hij had contacten met mensen die de eerste spionnen uit Engeland onderdak gaven en kende nog veel mensen in Zwolle. De Zwolse groep stond weer in verbinding met mensen in oost Nederland. Tjamko kende 'Oom Frits' als familievriend. Frits Huysman had door zijn werk bij de Voogdijraad en de Winterhulp/Nederlandse Volksdienst een uitstekende dekmantel om te reizen. Frits wilde ook iets als goed Nederlander tegenover zijn 'verplichte' werk voor de Winterhulp stellen.

Daarnaast was de gereformeerde hoofdonderwijzer Arend Diederik Zweers betrokken. Naast deze bestond het Oost Nederlandse netwerk, dat zich het Oranjevendel noemde, nog uit 10 personen. Elk van hen had zijn eigen gebied om te spioneren. Ze zorgden er met andere voor dat berichten naar Engeland verzonden werden, onder andere met zendamateurs. Daarnaast hielden ze zich bezig met het vervoer van neergeschoten geallieerde piloten. Ze waren ongetraind en kregen weinig hulp uit Engeland. Uiteindelijk werden ze opgerold.

Huysman werd opgepakt op 16 oktober 1941. Na zijn arrestatie werd Frits eerst naar Utrecht gebracht en van daar naar het Oranjehotel in Scheveningen. Hij werd daar uitgebreid verhoord maar gaf niet toe. In het Oranjehotel kwam hij er achter dat Zweers en Cavaljé in januari 1942 waren gearresteerd. Tjamko was een dag of 14 voor Frits gearresteerd en zat ook in het Oranjehotel. Uiteindelijk bleek dat verraders het netwerk hadden geïnfiltréerd waarna het was opgerold. Omdat het Oranjehotel te vol werd, werden een deel van de gevangenen naar Maastricht getransporteerd. Naast Frits en Tjamko was ook Antoine (Tony) Pierre Marie Fauchey (1918-1942) hierbij. Hij was aspirant wachtmeester bij de cavalerie en actief scout.

In Maastricht werden de gevangenen opgesloten in het Minnebroedersklooster aan de Tongersestraat. Daar vond ook het spionage proces plaats. Op 22 april 1942 werd het vonnis geveld. Van de 33 verzetslieden die terecht stonden werden er 25 ter dood

veroordeeld waaronder Tony Fauchey. Vier verdachten werden vrijgesproken en 4 werden tot levenslange tuchthuisstraf. Dit gold voor Frits en Tjamko.

Tjamko ging naar het Tuchthuis Rheinbach. Frits kwam daar uiteindelijk ook aan na verblijf in een aantal andere gevangenissen. Beiden ontmoetten elkaar hier weer.

Tjamko Bootsma was als schoonzoon van de toenmalige directeur Oeds de Leeuw jr. van 1946 tot 1991 betrokken bij O. de Leeuw, aanvankelijk als adjunct-directeur, en vanaf 1954 als directeur. Onder zijn leiding groeide O. de Leeuw uit tot een welvarende groep van groot-handelsondernemingen in staal en buizen, ijzerwaren en gereedschappen, en technische artikelen. Op zijn tachtigste verjaardag in november 1992 werd hij daarvoor tot ridder in de Orde van Oranje Nassau benoemd.

Na de oorlog ontving hij het Verzetshedenkingskruis. Hij overleed in Raalte op 13 mei 1993.

Meer informatie

Jeugdwerk is mijn levenskeuze: het leven van Frits Huijsman (1892-1954) / Jaap Hagedoorn 2019, Uitgegeven ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van scouting Huijsmangroep III.

[Zwolse Historisch Tijdschrift 2012, Aflevering 1 – Zwolse Historische Vereniging](#)

[Bolt / Borustijn - Stichting Neerlandsch Verzetsmonument](#)

[View file | Nationaal Archief](#)

[Registratie Tjamko Bootsma op 17 november 1912 te Balk » Open Archieven](#)

[Tjamko Bootsma \(1912 - 1993\) - Genealogy \(geni.com\)](#)